

Gemeente Almere
Postbus 200
1300 AE ALMERE

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Verzenddatum
11-10-2023

Bijlagen
3

Uw kenmerk

Ons kenmerk
3159624

Onderwerp

Definitief besluit vergunning Wet natuurbescherming voor werkzaamheden in het kader van Almeerse Poort Oostvaardersplassen fase 1 in het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen

Geachte (NAAM),

Op 17 maart 2023 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming voor werkzaamheden in het kader van Almeerse Poort Oostvaardersplassen fase I in het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen

Wij hebben beoordeeld of het uitvoeren van de door u aangevraagde activiteit significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Dat blijkt niet het geval. Deze beoordeling heeft ertoe geleid dat wij hebben besloten de door u aangevraagde vergunning te verlenen. Hierbij treft u ons besluit aan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris,

drs. D.J. Tijl

de voorzitter,

drs. J. de Reus

Besluit van GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND op een verzoek voor een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid Wet natuurbescherming.

Inhoudsopgave

A. Besluit	2
B. Motivering besluit	3
B.1 Aanvraag en procedure	3
B.2 Wettelijk kader Wnb	4
B.3 Beleid provincie Flevoland	4
B.4 Inhoudelijke beoordeling	5
B.5 Zienswijzen	8
B.6 Conclusie	8
C. Kennisgeving en afschriften	8
D. Beroep	8
E. Ondertekening	9

Bijlage 1: Overzicht van de aangevraagde (inrichtings)maatregelen.

Bijlage 2: Overzicht van de locaties van de geplande (inrichtings)maatregelen.

Bijlage 3: Bespreking zienswijze Stichting Dierbaar Flevoland

A. Besluit

Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben BESLOTEN, om de door:

Gemeente Almere
Postbus 200
1300 AE ALMERE

aangevraagde vergunning op grond van artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming conform de aanvraag met bijbehorende bijlagen en de aanvulling, TE VERLENEN voor het uitvoeren van een aantal maatregelen (zie bijlage 1) in het kader van het project Almeerse Poort Oostvaardersplassen fase 1 in Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen.

Aan deze vergunning zijn de volgende voorwaarden verbonden:

1. Vergunninghouder is verantwoordelijk voor een juist naleving van deze vergunning.
2. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze vergunning en de bijbehorende brief (schriftelijk of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
3. Het werk wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen, dit betekent dat gewerkt kan worden tussen 1 augustus en 15 maart.
4. De werkzaamheden mogen worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang bij daglicht.
5. In de Brede waterrijke zone wordt een rietstrook aangelegd met robuuste rietplaggen. Nieuwe paden langs de Natuurboulevard en in de Brede waterrijke zone mogen pas voor recreanten worden opengesteld nadat de in de Brede waterrijke zone aangelegde rietstrook functioneel is als broedgebied voor de broedvogels rietzanger en blauwborst. Of de rietstrook functioneel is moet worden gecontroleerd door een deskundige op dit gebied en daarna worden gerapporteerd aan de provincie via wetnatuurbescherming@flevoland.nl. Pas na het akkoord van de provincie kunnen de nieuwe paden voor recreatief gebruik worden opengesteld. De Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek (OFGV) ontvangt na goedkeuring hiervan digitaal een afschrift op info@ofgv.nl, onder vermelding van het kenmerk van deze vergunning.
6. Het aantal bezoeken met excursievoertuigen vanaf het Natuurbelevingscentrum de Oostvaarders naar het Natura 2000-gebied bedraagt maximaal negen excursies per week. De excursievoertuigen mogen rijden in de periode 1 april tot en met 31 oktober. Per excursie kan met twee voertuigen vlak achter elkaar worden gereden. Van de gereden excursies wordt een logboek bijgehouden. Er wordt gebruik gemaakt van vaste

rijroutes. Een gedetailleerde kaart van deze rijroutes wordt voorafgaand aan het seizoen digitaal verzonden naar de Omgevingsdienst. De logboeken van de gereden excursies worden jaarlijks voor 1 december digitaal verzonden naar de Omgevingsdienst. De rijroutes en logboeken kunnen verzonden via info@ofgv.nl, onder vermelding van het kenmerk van deze vergunning.

7. De excursies met excursievoertuigen vinden alleen plaats tussen zonsopgang en zonsondergang.
8. Een week voordat wordt begonnen met de uitvoering van de werkzaamheden moet hiervan melding worden gedaan bij de OFGV via info@ofgv.nl, onder vermelding van het kenmerk van deze vergunning.
9. Deze vergunning is onbepaald geldig. Echter met betrekking tot de uitvoering van de aanlegwerkzaamheden geldt een einddatum tot en met 15 maart 2028. Bij uitloop van de aanlegwerkzaamheden dient u twee maanden voor het verstrijken van de einddatum een verlenging van de termijn aan te vragen. Dit kan bij de provincie Flevoland via wetnatuurbescherming@flevoland.nl.

B. Motivering besluit

B.1 Aanvraag en procedure

Aanvraag

Op 17 maart 2023 hebben wij een aanvraag voor een vergunning op grond van artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) van u ontvangen. Uw aanvraag is door ons ingeboekt onder zaaknummer 3094730. Dit besluit doorloopt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het projectgebied ligt voornamelijk in de gemeente Almere bij/in Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen. De aanvraag voorziet in het nemen van een aantal (inrichtings)maatregelen. Het gaat om maatregelen in het Entreegebied (maatregel nr. 1-8), het Kotterbos (maatregel 9) en de Brede waterrijke zone (maatregel 10-11) en. De maatregelen met hun locaties staan beschreven in bijlage 1 en 2 bij dit besluit.

Daarnaast is voorzien in een uitbreiding van het aantal excursies met voertuigen vanaf Natuurbelevingscentrum de Oostvaarders naar het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen van 75 per jaar in de huidige situatie naar 300 per jaar in de nieuwe situatie. De excursievoertuigen rijden in de periode 1 april tot en met 31 oktober. In de huidige situatie gaat het om gemiddeld twee, maximaal enkele, excursies per week. Het aantal excursies per week neemt toe tot maximaal negen. Per excursie kan met twee voertuigen vlak achter elkaar worden gereden. In de nieuwe situatie wordt op de heenweg een route door het Kotterbos aangehouden op de weg naar het keerpunt op de beheerweg in het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen. De route terug loopt langs de rand van het grazige gebied ten noorden van het Kotterbos.

De volgende stukken zijn gebruikt voor de beoordeling van de aanvraag:

Stukken gebruikt bij beoordeling aanvraag	Edocs nummer
Aanvraag ontheffing	3094732
Zienswijze Stichting Dierbaar Flevoland	3142690
AERIUS berekening	3107237
Passende beoordeling Almeerse Poort Oostvaardersplassen fase 1, A&W-rapport 22-142	3098683

Voorgeschiedenis/ eerdere besluiten

Gedeputeerde Staten van Flevoland (verder: GS) hebben voor het aangevraagde project al eerder bij besluit van 23 maart 2020 een Wnb-vergunning verleend. Tegen dat besluit is bezwaar gemaakt en dat bezwaar is bij besluit van 21 oktober 2020 ongegrond verklaard. Tegen de beslissing op bezwaar is beroep ingesteld bij de rechtbank Midden-Nederland.

Gedeputeerde Staten hebben tijdens de beroepsprocedure, naar aanleiding van gewijzigde rechtspraak, alsnog de uniforme openbare voorbereidingsprocedure toegepast op de aanvraag. Dit heeft geleid tot een nieuwe beslissing op bezwaar van 11 maart 2022, waarbij de beslissing op bezwaar van 21 oktober 2020 is ingetrokken, de met het besluit van 23 maart 2020 verleende natuurvergunning is herroepen en opnieuw op de aanvraag is beslist, waarbij de gevraagde natuurvergunning opnieuw is verleend.

Vervolgens is beroep ingesteld tegen de het besluit van 11 maart 2022, voor zover daarbij (opnieuw) is beslist op de aanvraag om de natuurvergunning te verlenen. Op 24 juni 2022 heeft de rechtbank uitspraak gedaan. Het beroep is gegrond verklaard en de vergunning is vernietigd. Onderhavige vergunning voorziet in een nieuw besluit.

Noodzaak aanvraag

Partijen in de Provincie Flevoland werken op dit ogenblik aan het Nationaal Park Nieuw Land, waar een deel van het Markermeer, de Markerwadden, het Oostvaardersplassengebied en de Lepelaarplassen deel van uitmaken. Om het recreatief gebruik te faciliteren, zonder de natuurbelangen te schaden, zijn zogenaamde poortgebieden aangewezen. In die poortgebieden moeten grotere aantallen bezoekers ontvangen kunnen worden. De Almeerse Poort, de groene bosrand tussen de bebouwde kom van Almere en de grens van het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen, is een van die poorten. De uitwerkingsplannen zijn op hoofdlijnen weergegeven in het 'Uitwerkingsplan Almeerse Poort'.

Plangebied

Het uiteindelijke plangebied ligt aan de oost- en noordzijde van de stad Almere. Het gebied bestaat uit zes deelgebieden, namelijk de Kustzone, het Oostvaardersbos, Entreegebied, de Verbindingszone, het Kotterbos en de Oostvaardersplassen. De deelgebieden liggen tussen het kassencomplex bij Almere-Buiten, de N702 en de Oostvaardersplassen. Deze aanvraag ziet op een deel van deze deelgebieden, namelijk het Entreegebied, het Kotterbos en de Brede waterrijke zone (onderdeel van de verbindingszone) en betreft fase 1 van het totale project Almeerse Poort Oostvaardersplassen.

B.2 Wettelijk kader Wnb

Vergunningplicht

De Wnb is per 1 januari 2017 het nationale wettelijke kader voor toetsing van activiteiten, plannen, projecten en handelingen met mogelijke gevolgen voor de aangewezen natuurwaarden van Natura 2000-gebieden.

Artikel 2.7, tweede lid Wnb luidt: Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Bevoegdheid

Artikel 1.3 Wnb regelt de bevoegdheidsverdeling onder de Wnb. Het eerste lid luidt: "Ingeval gedeputeerde staten ingevolge het bepaalde bij of krachtens deze wet bevoegd zijn tot het nemen van een besluit met betrekking tot handelingen, zijn, tenzij anders bepaald, bevoegd gedeputeerde staten van de provincie waar de handeling wordt verricht". Het project vindt plaats op het grondgebied van de provincie Flevoland, waardoor Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland op grond van artikel 1.3, eerste lid Wnb bevoegd zijn een besluit te nemen op deze aanvraag.

B.3 Beleid provincie Flevoland

Omgevingsverordening Flevoland (2019)

In de Omgevingsverordening Flevoland (2019) zijn door Provinciale Staten regels gesteld ter invulling van de taken die de provincie Flevoland heeft, voortvloeiende uit de Wet natuurbescherming.

Beleidsregels Wet natuurbescherming

De beleidsuitgangspunten voor het verlenen van ontheffingen van de Wet natuurbescherming zijn opgenomen in de Beleidsregels Wet natuurbescherming.

Beleidskader beheer Oostvaardersplassen

Op 11 juli 2018 hebben Provinciale Staten besloten om het 'Advies beheer Oostvaardersplassen' van de commissie van Geel vast te stellen als 'Beleidskader beheer Oostvaardersplassen'. Hierin wordt de poortontwikkeling, als onderdeel van de verbetering van de recreatieve voorzieningen van de Oostvaardersplassen, genoemd.

Beheerplan Natura 2000 Oostvaardersplassen

In oktober 2015 is het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen vastgesteld. Dit Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen beschrijft wat nodig is om de instandhoudingsdoelen voor de Oostvaardersplassen te behouden en/ of te bereiken. De looptijd van het Natura 2000-beheerplan is eind 2021 met maximaal zes jaar verlengd tot 2027.

B.4 Inhoudelijke beoordeling

Passende beoordeling

Het project Almeerse Poort Oostvaardersplassen is eerder getoetst aan het aspect gebiedsbescherming van de Wet natuurbescherming op het niveau van een uitgebreide voortoets in de 'Ecologische beoordeling Almeerse Poort Oostvaardersplassen, Herziene versie februari 2020

(Van der Heijden & Van der Hut 2020)'. Ten behoeve van de onderhavige aanvraag is een beoordeling van het project gemaakt in de vorm van een passende beoordeling.

In de 'Passende beoordeling Almeerse Poort Oostvaardersplassen fase 1, 10 maart 2023, Altenburg en Wymenga' (verder: passende beoordeling) is beschreven wat de mogelijke gevolgen zijn van de voorgenomen ontwikkeling op Natura 2000-gebieden. Deze passende beoordeling vervangt de eerdere voortoets en richt zich alleen op dat deel van het project Almeerse Poort Oostvaardersplassen waarvoor concrete maatregelen zijn uitgewerkt, 'fase 1'. Ten opzichte van de eerdere voortoets zijn gegevens geactualiseerd op basis van inventarisaties en waarnemingen in de jaren 2019-2022 en is een nieuwe AERIUS berekening gemaakt. In april 2022 is een veldbezoek gebracht om de terreingeschiktheid voor aangewezen vogelsoorten nader te beoordelen. In de beoordeling zijn zowel de aanlegfase als gebruiksfase beschouwd.

Hieronder zijn de belangrijkste conclusies van de passende beoordeling beschreven.

Aanlegfase

Effecten op aangewezen broedvogels

Aangewezen broedvogels ondervinden tijdens de aanlegfase geen negatief effect, omdat de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.

Effecten op aangewezen niet-broedvogels

Niet-broedvogels ondervinden geen negatieve effecten tijdens de aanlegfase van maatregel 1-9. De reden hiervoor is dat de werklocaties buiten verstoringsafstand van het Natura 2000-gebied liggen, aanwezige

bosschages de zichtbare en geluidsbelasting van werkzaamheden afschermen, of omdat de locatie binnen de huidige verstoringscontour van bestaande wegen en paden ligt die in de huidige situatie frequent bezocht worden. Verstoringseffecten van maatregel 10 en 11 (aanleg Brede waterrijke zone inclusief drijvende brug) op niet-broedvogels kunnen op voorhand niet uitgesloten worden, omdat de verstoringscontour tijdens werkzaamheden verder in het Natura 2000-gebied reikt dan die van het huidige voetpad langs het Natura 2000-gebied. Deze maatregelen zijn daarom passend beoordeeld.

Tijdens aanlegwerkzaamheden van de Brede waterrijke zone en de drijvende brug (maatregel 10 en 11) is de verstoringscontour binnen het Natura 2000-gebied, in het grazige gebied, groter dan in de huidige situatie. Hier zijn zeven aangewezen niet-broedvogelsoorten waargenomen. De frequentie van aanwezigheid en de aantallen van deze soorten, met uitzondering van brandgans, is laag. Deze vogels kunnen bovendien uitwijken naar aangrenzend gebied. Brandganzen kunnen in grotere aantallen (geregeld tientallen, soms honderden individuen) aanwezig zijn in de directe omgeving van het plangebied. Het effect is klein, omdat de oppervlakte waarbinnen verstoring plaats vindt gering is. Er blijft voldoende ongestoord foerageergebied beschikbaar voor het instandhoudingsdoel. Er is daarom geen sprake van significant negatieve gevolgen voor aangewezen niet-broedvogels in de aanlegfase.

Gebruiksfase

In de gebruiksfase kunnen negatieve effecten van de uitbreiding van parkeerplaatsen, de aanleg van nieuwe voetpaden en uitkijkpunten, de aanleg van de Brede waterrijke zone en drijvende brug, en een toename van het gebruik van de route voor excursievoertuigen (maatregel nr.1, 4, 6, 8, 10, 11, 12) niet uitgesloten worden wegens grondbeslag of omdat een toename van recreatief gebruik langs bestaande paden en gebruik van nieuwe paden aangewezen vogelsoorten in het Natura 2000-gebied kunnen verstoren. Op voorhand kan een significant gevolg niet uitgesloten worden. Een kwantificering van effecten is nodig voor toetsing op significantie. Deze maatregelen zijn daarom betrokken in de passende beoordeling.

Effecten op aangewezen broedvogels

Na aanleg van parkeerplaatsen, nieuwe paden en uitkijkpunten komt door toename van het gebruik één rietveldje dat territorium is van twee aangewezen broedvogelsoorten binnen verstoringsafstand van een nieuw pad te liggen en neemt de bezoekersintensiteit langs bestaande paden toe, met mogelijk effect op het leefgebied van soorten met instandhoudingsdoelen. Ook het gebruik van de route voor excursievoertuigen neemt toe. Op basis van een worstcasescenario is het effect van deze veranderingen becijferd op een afname van geschikt leefgebied of draagkracht voor 4,5 paar blauwborst en 9,5 paar rietzanger.

In het project is, als onderdeel van de Brede waterrijke zone, ook ontwikkeling van een nieuwe moerasstrook opgenomen. Hierdoor ontstaat nieuw leefgebied voor roerdomp, dodaars, snor, blauwborst en rietzanger binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen. Het gezamenlijk effect op broedvogels is berekend op een verlies aan geschikt leefgebied voor 0,5 broedpaar blauwborst en 2 broedpaar rietzanger. Mitigatie is daarom opgenomen in het project om een negatief effect op blauwborst en rietzanger weg te nemen. De moerasstrook in de Brede waterrijke zone is uitgebreid van 2,5 naar 4,1 ha. Het effect van het project is daardoor positief voor alle betrokken broedvogelsoorten met instandhoudingsdoelen. Zie ook de tabel hieronder. Significante gevolgen voor aangewezen broedvogels in de gebruiksfase zijn uitgesloten.

Gezamenlijk effect van onderdelen van het project Almeerse Poort fase 1 inclusief mitigatie voor aangewezen broedvogels. Het effect is uitgedrukt in draagkracht voor het aantal broedparen. Getallen zijn afgerond op 0,5 broedparen.

Soort	Verstoringseffect langs bestaande paden	Verstoringseffect langs nieuwe paden	Effect van aanleg Brede waterrijke zone	Effect van het gehele project
Roerdomp	-	-	+ 1	+ 1
Dodaars	-	-	+ 1	+ 1
Snor	-	-	+ 1	+ 1
Blauwborst	- 4	- 0,5	+ 6	+ 1,5
Rietzanger	- 9	- 0,5	+ 12,5	+ 3

Effecten op aangewezen niet-broedvogels

Een verhoging van de bezoekersintensiteit via bestaande paden heeft geen effect op aangewezen niet-broedvogels, omdat de paden en uitkijkpunten met uitzicht op leefgebied in Natura 2000-gebied in de huidige situatie al zo frequent worden bezocht dat geen sprake is van een extra verstoringseffect. Praktijkvoorbeelden in andere gebieden laten zien dat het soortenspectrum en de aanwezige aantallen vogels ook bij de verwachte hogere bezoekersintensiteit aanwezig kunnen zijn – de geschiktheid van het leefgebied wordt niet aangetast. In het project zijn kijkschermen aan oevers van nieuwe paden opgenomen, zodat verstoring voorkomen wordt. De aanleg van nieuwe paden leidt daarom niet tot extra verstoringzones in het Natura 2000-gebied. Het frequenter gebruik van de route voor excursievoertuigen naar het keerpunt in het Natura 2000-gebied kan leiden tot enige toename van verstoring van foeragerende aangewezen grauwe gans, kolgans, brandgans, krakeend en grote zilverreiger. De excursiefrequentie van maximaal negen bezoeken per week is zodanig laag dat effecten beperkt blijven tot tijdelijke verstoringen zonder significante gevolgen voor het aantal vogels binnen Natura 2000-gebied.

Zes aangewezen niet-broedvogel soorten kunnen in de gebruiksfase een klein effect ondervinden als gevolg van grondbeslag (verlies potentieel foerageergebied 11,4 ha) en tijdelijke verstoring in het grazige gebied: grauwe gans, kolgans, brandgans, smient, krakeend en grote zilverreiger. Dit heeft geen significante gevolgen. Deze effecten zijn in cumulatie op significantie getoetst.

Stikstofdepositie

De Oostvaardersplassen is niet aangewezen voor (stikstofgevoelige) habitattypen, maar uitsluitend voor broedvogels en niet-broedvogels. Negatieve effecten in de aanlegfase en/of gebruiksfase op de instandhoudingsdoelstellingen van de Oostvaardersplassen zijn daarom uitgesloten. Effecten op andere Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen in de omgeving kunnen niet op voorhand uitgesloten worden. Tijdens de aanlegfase worden vrachtwagens en andere machines

ingezet die stikstof uitstoten. In de gebruiksfase vinden meer verkeersbewegingen plaats, omdat de capaciteit van de parkeerplaatsen wordt verhoogd van 130 naar 260 plaatsen. Daarom zijn de effecten van stikstofdepositie berekend en beoordeeld. Ten opzichte van de voortoets is een nieuwe berekening gemaakt met de meest recente versie van AERIUS Calculator. Uit de berekening blijkt dat er tijdens de aanlegfase en de gebruiksfase geen meetbare uitstoot is van stikstof, hierdoor zijn er negatieve effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie.

Cumulatie

Uit de passende beoordeling blijkt dat twee projecten relevant zijn voor de cumulatietoets: vernattingsmaatregelen en reset grote grazers. Deze projecten kunnen in de aanlegfase verstoringseffecten hebben op grauwe gans, kolgans, brandgans, smient, krakeend en grote zilverreiger. In de gebruiksfase is geen sprake van verstoring, maar realisatie leidt wel tot een afname van het areaal droog grasland, dat potentieel

geschikt is als foerageergebied voor grauwe gans, kolgans, brandgans en/of smient.

De cumulatieve beoordeling richt zich daarom op effecten van vernatting en reset grote grazers op grauwe gans, kolgans, brandgans, smient, krakeend en grote zilverreiger in cumulatie met effecten van het project Almeerse Poort fase 1

Verstoring in de aanlegfase

In de aanlegfase van Almeerse Poort fase 1, namelijk de aanleg van de Brede waterrijke zone en de graafwerkzaamheden als onderdeel van vernatting in het grazige gebied, en tijdens afschot van grote grazers kan verstoring optreden van aangewezen niet-broedvogels grauwe gans, kolgans, brandgans, krakeend, smient en grote zilverreiger. Deze effecten zijn plaatselijk en tijdelijk. De tijdelijke en plaatselijke verstoringen vallen binnen het bereik van andere activiteiten in het grazige gebied, zoals andere vormen van beheer, onderzoek en excursies, en van natuurlijke verstoringen door bijvoorbeeld de zeearend. Als gevolg van het beperkte aantal activiteiten per dag en het beperkte aandeel van het oppervlakte blijft het cumulatieve effect beperkt tot tijdelijke verstoringen zonder significante gevolgen.

Verstoring in de gebruiksfase

Uit de passende beoordeling blijkt dat krakeend, smient en grote zilverreiger in de gebruiksfase geen negatieve effecten ondervinden van de genoemde projecten. Zij kunnen profiteren van vernatting van het grazige gebied. Er is daarom in cumulatie geen significant gevolg op deze soorten. De vernattingsmaatregelen en de reset van grote grazers leiden in de gebruiksfase tot een afname van het areaal droog grasland, dat potentieel geschikt is als foerageergebied voor grauwe gans, kolgans en brandgans. In dit geval is sprake van cumulatie met het verlies van 11,4 ha droog grasland als gevolg van aanleg van de Brede waterrijke zone. Deze soorten ondervinden echter geen negatief effect, omdat het resterende areaal droog grasland ruimschoots voldoende is voor de instandhoudingsdoelen. Verstoringen tijdens extra excursies langs en door het grazige gebied zijn tijdelijk en beslaan een beperkte oppervlakte, zodat voldoende ongestoord foerageergebied aanwezig blijft voor de instandhoudingsdoelen. Significante gevolgen door cumulatieve effecten op grauwe gans, kolgans en brandgans zijn daarom uitgesloten.

Conclusie

De conclusie is dat de aanlegfase en de gebruiksfase van Almeerse Poort Oostvaardersplassen fase 1 ook in cumulatie geen significante gevolgen hebben voor aangewezen vogelsoorten.

B.5 Zienswijzen

Op het ontwerpbesluit is een zienswijze ingediend door Stichting Dierbaar Flevoland. Deze geeft geen aanleiding het ontwerpbesluit te wijzigen. Een toelichting hierop is te vinden in bijlage 3 bij dit besluit.

B.6 Conclusie

Uit bovenstaande blijkt dat zowel voor aangewezen broedvogels als voor niet-broedvogels geen significante gevolgen optreden als gevolg van het aangevraagde project. Ook in cumulatie treden geen significante gevolgen op. Het aangevraagde project voldoet aan de wettelijke eisen en aan het beleid van de provincie Flevoland. Het project kan vergund worden conform de aanvraag.

C. Kennisgeving en afschriften

Van dit besluit zal conform artikel 3:42, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht door ons kennis worden gegeven door middel van publicatie in het Provinciaal Blad en op de website van provincie Flevoland.

Een afschrift van dit besluit wordt verzonden aan de afdeling handhaving van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek.

D. Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de rechtbank Midden-Nederland. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005,3500 DA Utrecht.

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van deze rechtbank tevens een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

E. Ondertekening

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

de secretaris,

drs. D.J. Tijn

de voorzitter,

drs. J. de Reus

Bijlage 1: Overzicht van te nemen (inrichtings)maatregelen

1. Parkeerplaats Hugo de Vriesplaats – verbeteren en uitbreiden van de bestaande parkeerplaats.
2. Iconische brug – bouw van een voetgangersbrug in het Entreegebied (kruising Hugo de Vriespad / Fluittocht) als onderdeel van de verbreding van de Fluittocht met brede oeverzones. De brug is een recreatieve voorziening.
3. Waterpartij Fluittocht – graven van nieuw water als verbreding op de bestaande watergang.
4. Voetpad Hugo de Vriespad – aanleg van een nieuw voetpad vanaf de Iconische brug tot aan de Jan van de Boschheuvel.
5. Zichtheuvel – grondverzet en aanleg van een grondlichaam (+/- 2 meter hoog).
6. Natuurboulevard – aanpassing van het bestaande voetpad, aanleg van dwarspaden en kijkschermen. Het bestaande pad wordt verbreed en delen worden verlegd.
7. Educatieheuvel – grondverzet, verwerken van de vrijkomende grond uit te graven waterpartijen en de aanleg van een heuvel (+/- 8 meter hoog).
8. Parkeerplaats (P2) bij Natuurbelevingscentrum (NBC) – aanleg van extra parkeergelegenheid bij het NBC.
9. Route voor excursievoertuigen – aanleg van een veilige route voor excursievoertuigen. De werkzaamheden bestaan uit het verbreden van bestaande paden, aanleg van een nieuw pad en het verbeteren van bestaande paden ter hoogte van het Entreegebied en in het Kotterbos.
10. Struinp pad en Brede waterrijke zone – grondverzet, afgraven van eilanden, maken van open water en de aanleg van een voetpad (incl. vlonders) over de eilanden.
11. Drijvende brug – aanleg van een drijvende brug naar een uitkijkpunt in het water.
12. Gebruik van de route voor excursievoertuigen.

Bijlage 2: Overzicht van de locaties van de geplande (inrichtings)maatregelen:

Bijlage 3: Zienswijze ontwerpbesluit vergunning Wet natuurbescherming Almeerse Poort Oostvaardersplassen fase 1

Inleiding

Op het ontwerpbesluit is een zienswijze binnen gekomen, van Stichting Dierbaar Flevoland (verder: Dierbaar). Deze geeft geen aanleiding het ontwerpbesluit te wijzigen. We geven hieronder puntsgewijs en samengevat de zienswijze van Dierbaar weer, met daarbij onze motivatie waarom deze niet noopt tot wijziging van het ontwerpbesluit.

1. *De provincie legt de uitspraak van 24 juni 2022 van de Rb MN naast zich neer.*

Dit is onjuist. Er is door het bureau Altenburg en Wymenga een passende beoordeling opgesteld met actuele gegevens en hierin zijn mitigerende maatregelen opgenomen. Dat is conform de uitspraak van 24 juni 2022 door de Rechtbank Midden-Nederland, waar Dierbaar aan refereert in haar zienswijze.

2. De nieuwe passende beoordeling (PB) is niet passend, aldus Dierbaar.

a. *De aanleg van de waterrijke zone kan volgens de rechtbank niet in PB worden betrokken, de provincie doet dit nu wel.*

Het is onjuist dat de brede waterrijke zone volgens de rechtbank niet betrokken mag worden in de PB. De aanleg van de brede waterrijke zone is een onlosmakelijk onderdeel van het voorgenomen project en dient daarom in de PB getoetst te worden. Bovendien is de brede waterrijke zone zekerheidshalve ook als mitigerende maatregel beschouwd. Ook om deze reden moest zij in de passende beoordeling worden betrokken.

b. *Dat de nieuwe paden pas opengesteld worden als de brede waterrijke zone functioneel is kan niet, op voorhand moet vast staan dat natuurlijke kenmerken niet worden aangetast.*

Omdat de natuur tijd nodig heeft om zich te ontwikkelen en de betreffende vogelsoorten overjarig riet nodig hebben, wordt het pad pas geopend als het broedbiotoop functioneel is. Dit is opgenomen in de voorschriften van deze vergunning. Dit staat er niet aan de weg om te kunnen concluderen dat op voorhand vaststaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast. Deze worden per saldo juist versterkt door de brede waterrijke zone.

c. *Er is geen sprake van dringende reden van groot openbaar belang en er zijn voldoende alternatieven.*

Dit punt komt aan de orde bij de zogenaamde ADC-toets, die doorlopen kan worden als een project significante gevolgen heeft, maar desondanks toch uitgevoerd gaat worden. Dat is hier niet aan de orde, significante gevolgen zijn uitgesloten zoals blijkt uit de PB.

3. *Dierbaar geeft in haar zienswijze aan dat niet aan aantallen in het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied moet worden getoetst, maar aan de instandhoudingsdoelen zoals bedoeld in de Habitatrichtlijn. Hierbij gaat het om leefgebieden. Deze kunnen afnemen of verslechteren door verstoring. Zie conclusie van de AG in de zaak C461/14 r.o. 72.*

Dit punt van de zienswijze van Dierbaar kan niet worden gevolgd. Het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen is geen Habitatrichtlijngebied. Er is dus ook geen sprake van beschermde habitats. Het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen is een Vogelrichtlijngebied. Voor aangewezen vogelsoorten zijn in het aanwijzingsbesluit instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd, uitgedrukt in een aantal individuen c.q. broedparen waarvoor het leefgebied draagkracht moet bieden. Bij de toets of een project, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen heeft, moet getoetst worden aan de instandhoudingsdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit. Het is, anders dan eisers stellen, niet zo dat er geen schade mag worden toegebracht aan leefgebied van aangewezen vogelsoorten. Het gaat erom dat er voldoende omvang en kwaliteit leefgebied resteert met draagkracht voor het in het aanwijzingsbesluit genoemde aantal individuen c.q. broedparen. Dit betekent ook dat als een bepaalde broedvogelsoort qua broedparen ver boven het instandhoudingsdoel uit het aanwijzingsbesluit zit, pas sprake is van een significant gevolg zodra het in het instandhoudingsdoel geformuleerde doelaantal niet meer kan worden gehaald. Het Hof van Justitie heeft duidelijk gezegd:

“Wanneer een dergelijk plan of project weliswaar gevolgen heeft voor het gebied, maar de instandhoudingsdoelstellingen daarvan niet in gevaar brengt, kan het niet worden beschouwd als een plan of project dat significante gevolgen heeft voor het betrokken gebied.”

De Afdeling volgt dezelfde lijn. Zie:

- AbRvS 16 juli 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2598 (Bestemmingsplan
- Buitengebied Waterland 2013), r.o. 33.4;
- AbRvS 11 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:345 (Reevediep), r.o. 31.4.

In de uitspraak van 16 juli 2014 gaat het om een afname van oppervlakte van een habitattype. Bij de conclusie dat dit geen significant gevolg is, is relevant dat het oppervlak op het moment van toetsen groter is dan ten tijde van de aanwijzing. In de uitspraak van 11 februari 2015 gaat het om kwalificerende vogelsoorten, waarvan het areaal foerageergebied afneemt. Dit is volgens de Afdeling geen significant gevolg, omdat er voldoende foerageergebied overblijft en de aantallen van de vogelsoorten op het moment van de passende beoordeling de instandhoudingsdoelstellingen overschrijden.

4. *Dierbaar is voort van mening dat de conclusie in de passende beoordeling, dat het verlies aan grasland niet tot negatieve effecten leidt - omdat er voldoende geschikt foerageergebied voor de grauwe gans en kolgans overblijft voor de instandhoudingsdoelstellingen - niet aanvaard kan worden. Immers iedere afname van het beschermde leefgebied van aangewezen soorten en dit geval ook de afname in cumulatie met andere projecten, zou tot de conclusie moeten leiden dat significante effecten niet zijn uitgesloten.*

Dit is een onjuiste interpretatie van de Wet natuurbescherming. De instandhoudingsdoelstellingen voor kwalificerende vogels gaan over de omvang en kwaliteit van het leefgebied om het doelaantal zoals opgenomen in de instandhoudingsdoelen te kunnen halen. Niet iedere achteruitgang van de omvang en/of kwaliteit van het leefgebied van een kwalificerende vogelsoort leidt per definitie tot significante gevolgen. Zo lang de draagkracht (omvang en/of kwaliteit) van het gebied voldoende is om het doelaantal zoals opgenomen in de instandhoudingsdoelen te kunnen halen, is geen sprake van significante gevolgen in de zin van de Wet natuurbescherming. (Zie ook het antwoord onder punt 3 hierboven.)

5. *Dierbaar is voorts van mening dat als in de PB staat dat er geen effect is omdat vogels uit kunnen wijken, dit in de praktijk betekent dat daarmee het leefgebied wordt verkleind.*

Dit punt kan niet worden gevolgd. Bij tijdelijk uitwijken van een soort blijft het leefgebied intact, maar is een deel van het leefgebied tijdelijk niet geschikt als foerageergebied vanwege de betreffende verstoring. Zo lang de omvang en/of kwaliteit van het resterende onverstoorde deel van het gebied voldoende is om het doelaantal zoals opgenomen in de instandhoudingsdoelen van een soort te kunnen halen, is geen sprake van significante gevolgen.

6. *Volgens Dierbaar wordt in de PB gesteld dat de schade aan delen van het Natura 2000-gebied niet significant is, omdat er daar slechts sprake is van kleine of bescheiden aantallen vogels. Dergelijke argumenten kunnen niet aanvaard worden, omdat zij aan de door de richtlijnen beoogde bescherming van die gebieden in de weg staan. Zoals de advocaat-generaal in haar conclusie in de zaak C-355/90 in punt 45 stelt kan volgens deze redenering het beschermde gebied (ten onrechte) keer op keer worden verkleind, telkens met het argument dat de gebieden minder door de vogels gebruikt worden, totdat er uiteindelijk geen enkele ruimte voor hen overblijft.*

Zoals bij de beantwoording van punt 5 en 6 reeds is aangegeven, wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van de kwalificerende vogelsoorten. Zo lang de omvang en/of kwaliteit van het resterende onverstoorde deel van het gebied voldoende is om het doelaantal zoals opgenomen in de instandhoudingsdoelen van een soort te kunnen halen, is geen sprake van significante gevolgen.

7. *Dierbaar stelt dat het in de PB slechts een aanneme is dat een verhoging van de bezoekersintensiteit via bestaande paden geen effect heeft op aangewezen niet-broedvogels. Volgens Dierbaar had ook moeten worden onderzocht of de toename van de bezoekfrequentie en -intensiteit die in de loop der jaren ontstaan is geen verslechtering heeft opgeleverd op de leefgebieden van de aangewezen broedvogelsoorten. Dat is niet gebeurd. De passende beoordeling is daarom onvolledig, aldus Dierbaar.*

De wandelpaden in het gebied zijn al lange tijd aanwezig. De infrastructuur die langs de Oostvaardersplassen loopt (waaronder het Jan van den Boschpad) is al voor 1994 gerealiseerd. Voor het bestaan en het autonome gebruik van de wandelpaden is derhalve sprake van bestaande rechten. Daarbij komt dat het gebruik van bestaande paden al is beoordeeld in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen. Op bladzijde 86

van het Natura 2000-beheerplan is langs wegen en routes een indicatieve verstoringszone weergegeven. Uit het beheerplan volgt dat recreatie voor de meeste vogelsoorten voor een (verwaarloosbaar) tijdelijk of zeer beperkt verstoringseffect op de draagkracht van het leefgebied zorgt. Voor de aalscholver, woudaap, lepelaar, kleine zilverreiger en grote zilverreiger geldt dat recreatie zelfs helemaal geen verstoringseffect heeft op de draagkracht van het leefgebied (zie tabel 4.2 op bladzijde 88 van het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen).

Afgezien hiervan geldt dat het project Almeerse Poort Oostvaardersplassen (fase 1) bestaat uit twaalf specifiek genoemde activiteiten, waaronder een zichtheuvel, de Educatieheuvel en een drijvende brug naar een uitkijkpunt in het water. Bezoekers kunnen deze activiteiten bereiken door gebruik te maken van de bestaande paden, die daar al jaren liggen. Het hierdoor toenemende gebruik van de reeds bestaande paden is een gevolg van het project Almeerse Poort Oostvaardersplassen (fase 1), maar geen onderdeel van het project zelf. Alleen de toename van het aantal bezoekers hoeft te worden beoordeeld (vgl. AbRvS 18 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2760, r.o. 6). Dat is in de passende beoordeling gebeurd. De conclusie is dat er geen extra verstoringseffect optreedt ten opzichte van de huidige situatie. De passende beoordeling is, wel degelijk volledig.

8. *De PB is onvolledig omdat vereiste inventarisatiegegevens van broedvogels en niet-broedvogels ontbreken. Zo is bij gebrek aan deze inventarisatiegegevens gebruik gemaakt van de gegevens uit het NDPF, Nationale Databank Flora en Fauna. Dierbaar stelt dat ze al eerder hebben aangegeven dat deze waarnemingen niet geschikt zijn voor het doel waarvoor ze in de passende beoordeling zijn gebruikt. Hetzelfde geldt voor gegevens uit de Strava app.*

De belangrijkste bronnen die in de PB zijn gebruikt, zijn de jaarlijkse vogelinventarisaties en de recente vegetatieopname. Deze zijn beide conform de standaard methodiek van monitoring uitgevoerd. Genoemde bronnen zijn ondersteunend. Zij zijn slechts gebruikt om te kijken of er aanvullende vogelgegevens zijn bovenop de recente monitoringsgegevens van Staatsbosbeheer. De Strava-app is alleen ondersteunend gebruikt voor het bepalen van fietsbewegingen.

9. *Dierbaar is van mening dat de PB niet passend is, omdat er geen sprake is van een toetsing van de gevolgen van cumulatie, waaronder het project van vernatting in het grazige deel van de Oostvaardersplassen.*

In hoofdstuk 8 van de PB is een cumulatietoets uitgevoerd. Cumulatie is dus wel degelijk meegenomen in de beoordeling. In dit hoofdstuk is de door Dierbaar genoemde vernatting expliciet beoordeeld. De conclusie is dat zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase van het project Almeerse Poort Oostvaardersplassen fase 1 ook in cumulatie met andere relevante plannen/projecten geen significante gevolgen optreden voor aangewezen vogelsoorten.

10. *De instandhoudingsdoelstellingen krachtens de Habitatrichtlijn kunnen niet aan andere belangen zoals recreatie en toerisme onderworpen worden en in het geval van dit project aan de marketingdoeleinden van Nationaal Park Nieuw Land of de poortontwikkeling uit het Beleidskader beheer Oostvaardersplassen van 2018 waarop dit project gebaseerd is.*

Dit punt kan niet worden gevolgd. Bij het verlenen van een Wnb vergunning waarbij geen ADC-toets hoeft te worden doorlopen, heeft een belangenafweging geen plaats. Het enige waaraan wordt getoetst is of significante gevolgen ten gevolge van het project met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Dat is volgens de PB het geval.

11. *Voor de gemeente Almere bestaan voldoende mogelijkheden om alternatieven buiten de grenzen van en zonder negatieve effecten op het Natura 2000-gebied te ontwikkelen.*

Dit punt kan niet worden gevolgd. Bij het verlenen van een Wnb vergunning waarbij geen ADC-toets hoeft te worden doorlopen, vindt geen alternatievenafweging plaats. Het enige waaraan wordt getoetst is of significante gevolgen ten gevolge van het project met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Dat is volgens de PB het geval.